

ואין הולד ממזר — לא מהראשון, אפילו החזירה הבעל אליו לאחר שנאסרה עליו.

וכן אינו ממזר מן השני, אם בא עליה אחר שגירשה הבעל הראשון.⁽¹⁸⁾

ועוד אמר רבי שמעון⁽¹⁹⁾: כל זה שאמרנו תצא אף מראשון, אינו אלא כבא עד אחד, והתירוה בית דין להינשא על פי העד.

אשה שבאה להנשא על פי עד אחד, צריכה "הוראת בית דין" שיתירוה להנשא על פיו.⁽²⁰⁾

אבל אשה הנישאת על פי שני עדים — אין היא צריכה להגיע ל"הוראת בית דין" כדי להנשא, אלא די בכך שיקבל בית הדין את עדותם.

במה דברים אמורים, שהחמירו על האשה שנישאת לאחר וחזר בעלה, בנישאת על פי עד אחד, בהוראת בית דין שהתירוה להנשא.

אבל, **ואם ניסת** על פי שני עדים, שבאו

ואמרו מת בעליך, ונישואין אלו נקראים נישואים "שלא ברשות בית דין", דהיינו, שלא היתה צריכה לקבל הוראת היתר לנישואין אלו, כיון שבאו שני עדים.

ואחר כך חזר בעלה —

הרי זו **מותרת לחזור לו** לבעל הראשון.

כי מה שנבעלה על ידי הבעל השני — כזנות באונס היא נחשבת, ואין דינה כאשה המזנה ברצון, הנאסרת על בעלה.

שהרי אשה זאת לא נבעלה לבעלה השני מחמת שרצתה לזנות תחת בעלה, אלא מחמת שסמכה על עדות שני עדים.

אבל, לענין חיוב קרבן על הזנות עם הבעל השני — חשובה היא רק כ"שוגגת", ולכן היא מחוייבת להביא קרבן חטאת. ואין דנים אותה לענין קרבן כ"אנוסה", היות והיה לה להמתין עד שתבדוק יפה שאכן מת בעלה, ולא להנשא, שהרי עתה התברר שעדים אלו עדי שקר הם, וכל היתרה להינשא היה בטעות.

עוד בתוספות הרא"ש^[ש], והוכיח מזה ר"י שם שאפילו לרבי שמעון אסור ליבם לכתחילה, ומשמיעה המשנה שמכל מקום, אם ייבם — אין הולד ממזר.

אבל שיטת רש"י היא, שלדעת רבי שמעון מותר היבם לייבם לכתחילה, ולשיטתו פירש כאן שאין הולד מן הבעל ממזר.

19. כמבואר בגמרא צא א וברש"י שם, שכל זה הוא מדברי רבי שמעון.

20. מאירי בפירושו המשנה.

שמעון היבם מיבם לכתחילה, וראה מה שהוסיפו שם; אבל ר"י בתוספות שם כתב שאינו מיבם לכתחילה.

ומדברי המאירי נראה, שהכי קאמר: כיון שאם ירצה הרי זה מייבם, לכן חליצתה פוטרת צרתה, אבל לרבנן שאינו יכול לייבם, אין חליצתה פוטרת צרתה, דהוי חליצה פטולה שאינה פוטרת צרה.

18. ברש"י נראה שהוא גורס "ואין הולד ממזר", אבל גירסתנו היא: ואין הולד "ממנו" ממזר, ומשמע שעל היבם קאי. וכן היא באמת דעת ר"י בתוספות לעיל יא א ד"ה רבי שמעון נראה שם